

Sprawozdanie z działalności Komisji Badań nad Historią Nauk Medycznych Komitetu Historii Nauki i Techniki Polskiej Akademii Nauk za okres od 21 czerwca 2022 r. do 13 czerwca 2023 r.

Po ponad dwuletniej przerwie Komisja Badań nad Historią Nauk Medycznych podjęła swoją działalność 21 czerwca 2022 r., a jej przewodniczącym był nadal prof. dr hab. n. med. Jerzy Supady, pomimo udaru, który przeżył w lutym 2021 r. Obowiązki sekretarza nadal sprawowała dr n. o zdr. Bożena Kosińska. Liczba członków Komisji w okresie sprawozdawczym wahała się w granicach 37–39 osób. Gwoli pamięci napomkniemy, że w maju 2022 r. zmarł długoletni członek Komisji, ś.p. dr n. med. Marek Ludwik Grabowski z Częstochowy.

Alfabetyczna lista członków Komisji na dzień 13 czerwca 2023 r. przedstawiała się następująco:

1. Prof. dr hab. Iwona Arabas (Warszawa),
2. Prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć (Warszawa),
3. Dr n. med. Ewa Baum (Poznań),
4. Prof. dr hab. Maria Blombergowa (Łódź),
5. Dr hab. Aneta Bołdyrew (Łódź),
6. Prof. dr hab. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska (Wrocław),
7. Dr n. med. Hanna Celnik (Warszawa),
8. Dr n. med. Maria Ciesielska (Warszawa),
9. Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Dudkiewicz (Łódź),
10. Dr n. med. Magdalena Grassmann (Białystok),
11. Prof. dr hab. Ryszard Witold Gryglewski (Kraków),
12. Dr n. med. Seweryna Konieczna (Gdańsk),
13. Dr n. o zdr. Bożena Kosińska (Radom) – Sekretarz,
14. Dr n. med. Jacek Kotuła (Zielona Góra),
15. Prof. dr hab. Hanna Krajewska (Warszawa),
16. Dr n. med. Bogusława Łopacińska (Łódź),
17. Prof. dr hab. Anita Magowska (Poznań),
18. Mgr Radosław Majda (Łowicz),
19. Dr n. med. Małgorzata Marcysiak (Ciechanów),
20. Dr Anna Marek (Warszawa),
21. Dr n. med. Ewelina Mazur-Janik (Warszawa),
22. Prof. dr hab. Michał Musielak (Poznań),
23. Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Nasierowski (Warszawa),

24. Dr Magdalena Paciorek (Warszawa),
25. Jerzy Prus (Warszawa),
26. Dr Barbara Petrozolin-Skowrońska (Warszawa),
27. Prof. dr hab. n. med. Janusz Skalski (Kraków),
28. Prof. dr hab. n. med. Janina Słodkowska (Warszawa),
29. Prof. dr hab. n. med. Jerzy Supady (Łódź) – Przewodniczący,
30. Prof. dr hab. Beata Szczepańska (Łódź),
31. Dr hab. Anna Trojanowska (Warszawa),
32. Dr n. med. Zygmunt Trusewicz (Olsztyn),
33. Prof. dr hab. Bożena Urbanek (Warszawa) – Zastępca Przewodniczącego,
34. Dr n. med. Monika Urbanik (Kraków),
35. Prof. dr hab. n. med. Andrzej Urbanik (Kraków),
36. Dr n. med. Barbara Wasiewicz (Kraków),
37. Prof. dr hab. Zbigniew Wójcik (Warszawa),
38. Prof. dr hab. n. med. Zofia Zwolska (Warszawa),
39. Prof. Imam Mahmud Taha Żuk (Warszawa).

Od 21 marca 2022 r. do 13 czerwca 2023 r. 9 członków nie uczestniczyło w zebraniach Komisji; kilku z nich usprawiedliwiło swoją absencję. Członkowie Komisji rekrutowali się z różnych miejscowości naszego kraju. Najwięcej, bo 16 osób, pochodziło z Warszawy, 7 z Łodzi, 5 z Krakowa, 2 z Poznania, po jednej osobie z Białegostoku, Ciechanowa, Gdańska, Łowicza, Olsztyna, Radomia, Wrocławia i Zielonej Góry.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 zebrań, na których wygłoszono 8 referatów. 6 grudnia 2022 r. w ramach niezaplanowanego zastępstwa głos zabrał spontanicznie prof. Zbigniew Dudkiewicz z Łodzi i uratował sytuację ciekawym wywodem na temat wojskowej organizacji zdrowia.

Na dwóch zebraniach Komisji (25 października 2022 r. i 18 kwietnia 2023 r.) zaprezentowano tylko po jednym referacie. Po każdym wygłoszonym referacie odbywała się dyskusja. Tematyka wystąpień dotyczyła historii medycyny XIX i XX w. Czas prezentowanych tematów wynosił 45 do 60 minut. Referenci mogli korzystać ze sprzętu multimedialnego. Członkowie Komisji z Warszawy wygłosili 2 referaty, z Łodzi – 2, z Krakowa – 2, z Olsztyna – 1, z Białegostoku – 1. Zebrania trwały 2–3 godziny, począwszy od godz. 11:30, we wtorki, w warszawskim Pałacu Staszica przy ul. Nowy Świat 72, w sali A 27. 21 czerwca 2022 r. zebranie odbyło się wyjątkowo w pokoju pracy prof. Iwony Arabas, w tym samym gmachu.

Załącznik – Wykaz wystąpień referatowych

- zebranie 21 czerwca 2022 r.: 1. dr n. med. Barbara Wasiewicz (Katedra Historii UJCM w Krakowie), *Odo Bujwid (1857–1942) – życie i działalność naukowa*; 2. prof. dr hab. Ryszard W. Gryglewski (Katedra Historii Medycyny UJCM w Krakowie), *Od idei szczerpionki: Historia m-RNA*,
- zebranie 25 października 2022 r.: dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz (Ośrodek Historii Warmińsko – Mazurskiej Medycyny OIL w Olsztynie), *Dr Jan Janowicz – chirurg wileński. Twórca polskiej chirurgii i medycyny w powojennym Olsztynie, na Warmii i Mazurach*,

- zebranie 6 grudnia 2022 r.: spontaniczny wykład prof. Zbigniew Dudkiewicz z Łodzi na temat wojskowej organizacji ochrony zdrowia,
- zebranie 21 lutego 2023 r.: 1. prof. dr hab. n. med. Zofia Zwolska (Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie) *Odo Bujwid – pionier polskiej mikrobiologii i bojownik o prawa kobiet*; 2. prof. dr hab. n. med. Zbigniew Dudkiewicz (Uniwersytet Medyczny w Łodzi), *Klinika Chirurgii Urazowej i Ortopedii WAM-UM i jej rola w rozwoju ortopedii wojskowej w Polsce*,
- zebranie 18 kwietnia 2023 r.: dr n. med. Hanna Celnik (Warszawski Uniwersytet Medyczny), *Prof. Rudolf Weigl – kłopoty z Nagrodą Nobla*; drugi referent przełożył swoje wystąpienie na 17 października 2023 r.,
- zebranie 13 czerwca 2023 r.: dr n. med. Magdalena Muskała (Samodzielna Pracownia i Muzeum Historii Medycyny i Farmacji – Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), *Polskie dziedzictwo medyczne w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej*; 2. prof. hab. dr n. med. Aneta Bołdyrew (Uniwersytet Łódzki), *Rola środowiska lekarskiego w zabozrze rosyjskim na początku XX w. w zakładaniu nowoczesnych organizacji społecznych i zawodowych. Analiza problemu w ujęciu humanistyki afirmatywnej*.

W imieniu prof. dr hab. Jerzego Supadego, Przewodniczącego Komisji Badań nad Historią Nauk Medycznych KHNiT PAN –

Bożena Kosińska
Sekretarz Komisji Badań nad Historią Nauk Medycznych KHNiT PAN
Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Medycznych,
Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego
Katedra Pielęgniarstwa, Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie
ORCID 0000-0001-8190-0761